

TARKASTUS- JA VALVONTAKÄYNTI

TARKASTUKSEN KOHDE:

Rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelutoiminnan palvelujen tuottaminen, Vantaa

Palvelun tuottaja (toimeksisaaja), toimeksiantosopimukset:

Toimeksisaaja: Vantaan kaupunki, sosiaali- ja terveysvirasto
Y –tunnus: 0124610-9
Toimeksiantosopimus: STK256A, voimassa 1.6.2006 – 31.12.2012
Tarjouspyyntö: ESLH-2006-03844/Ri-1, STK203A, 13.04.2006
Tarjous: Vantaan kaupunki, sosiaali- ja terveysvirasto, 2.5.2006
Toimeksiantosopimus: ESAVI-2494/05.06.16/2012, PK357A, 23.4.2012

Palvelun toimeksiantaja: Etelä-Suomen aluehallintovirasto Peruspalvelut oikeusturva ja luvat vastuualue

Tarkastuksen oikeudelliset perusteet:

- sovittelulaki 1015/2005 ja sovitteluasetus 267/2006
- HE 93/2005 vp: Toimeksiantajan ominaisuudessa (läänihallituksella) nykyisin aluehallintovirastolla on oikeus ja velvollisuus ohjata ja valvoa palvelun tuottajien toimintaa
- Toimeksiantosopimus kohta **11: Sovittelun seurannan ja valvonnan toteuttaminen:** Toimeksisaaja on velvollinen antamaan aluehallintovirastolle sovittelulain seurantaa, valvontaa ja maksatusta varten tarpeelliset tiedot. Toimeksiantajalla on oikeus valvoa ja ohjata tämän sopimuksen perusteella järjestetyn toiminnan sisältöä ja taloutta sekä suorittaa sen edellyttämiä tarkastuksia ja valvontaa siltä osin, kuin se on tarpeen sopimuksen noudattamisen toteutukseksi.

Tarkastuskäynnin suorittajat ja muut läsnäolijat:

Toimeksiantaja: Ylitarkastaja Sirkka-Liisa Siltala
Toimeksisaaja: Palvelupääällikkö Virve Flinkkilä
Sovittelun esimies Terttu Mehtonen
Sovittelunohjaaja Tiina Snellman

Tarkastuskäynnin paikka: Vantaan sovittelutoimisto, Kielotie 5 A, 01300 Vantaa

Tarkastuskäynnin aika: 27.2.2014, klo 12:00 – 16:00

TARKASTUS- JA VALVONTAKYNNILLA LÄPIKÄYTTÄVÄT ASIAT

A. Toimeksiantosopimuksen toteutuminen / Palvelun tuottaminen

Toimeksisaajan yhteystiedot:

Todettiin, että toimeksisaajan yhteystiedot ovat muuttuneet vain toimitilan osoitteen osalta. Sovittelutoimisto on muuttanut uusiin tiloihin, missä ko. tarkastus- ja valvontakäynti on tehty.

Sopimuksen kohde:

Palvelun toimeksisaaja: sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala, perhepalvelut Peltolantie 2 D, 01300 Vantaa

Toimialue ja toimipaikat:

Sopimuksen kohteena on Etelä-Suomen aluehallintoviraston hallintoalueelle määritelty toimialue nro 2, johon kuuluvat seuraavat kunnat: Vantaa, Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Nurmijärvi, Tuusula, Askola, Lapinjärvi, Loviisa, Pornainen, Porvoo ja Sipoo.

Palvelujen asianmukaisen saatavuuden turvaamiseksi toimeksisaaja ylläpitää tällä toimialueella vähintään yhtä toimipaikkaa, joka sijaitsee Vantaalla.

Päivitettiin sopimuksen kohta kolme seuraavaan muotoon: Sopimuksen kohteena on Etelä-Suomen aluehallintoviraston hallintoalueelle määritelty toimialue, johon kuuluvat seuraavat kunnat: Vantaa, Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Nurmijärvi, Tuusula, Askola, Lapinjärvi, Loviisa, Pornainen, Porvoo ja Sipoo. Toimialueen numeroinnista luovutaan.

Todettiin, että palveluntuottajan sovittelutoimisto sijaitsee Vantaalla. Todettiin, että palveluntuottajalla on sovittelutiloja seuraavilla paikkakunnilla:

VANTAALLA:

TIKKURILA,	Sovittelutoimisto, Kielotie 5 A III-krs, 01300 Vantaa.
LÄNSI-VANTAA,	Myyrinki, Vaskivuorentie 10 B, 01600 Vantaa.
KORSO,	Korsotupa, Korsontie 16, 01450 Vantaa.

KESKI-UUSIMAALLA:

KERAVA: Päihde- ja mielenterveysyksikkö Metsola, ryhmähuone, Metsolantie 9, 04200 Kerava.
HYVINKÄÄ: Kotirinteen vastaanottokoti (neuvotteluhuone), Nukarinkatu 8, 05800 Hyvinkää.
JÄRVENPÄÄ: Järvenpään Uimahalli neuvotteluhuone, Seutulantie 17, 04400 Järvenpää.
NURMIJÄRVI/KLAUKKALA: Yhteispalvelupisteen/kirjastotilat, Kuonomäentie 2, 01800 Klaukkala.
NURMIJÄRVI: Virastotalon kokoushuone, Keskustie 2 B, 01900 Nurmijärvi
TUUSULA/HYRYLÄ: Mesta, Kievarintie 17, 04300 Tuusula.
JOKELA: Jokela-talo/ Monari, Keskustie 20, 05400 Jokela.
KELLOKOSKI: Kellokosken nuorisotila/ Nuorkka, neuvotteluhuone, Koulutie 20, 04500 Kellokoski.

ITÄ-UUSIMAALLA:

PORVOO: Invakeskuksen tila, Raatihuoneenkatu 2, 06100 Porvoo.

SIPOO: Nuorisopalvelujen toimisto, Iso Kylätie 9, 04130 Sipoo

LAPINJÄRVI: Siviilipalveluskeskus, Latokartanontie 97, 07800 Lapinjärvi.

LOVIISA: järjestetään sovittelun laajuuden mukaan.

ASKOLA: Seurakuntatalo, Askolantie 23, Askola.

PORNAINEN: tila kartoitetaan tarvittaessa.

Todettiin, että Porvoossa sijaitsevat tilat ovat palveluntuottajalle maksulliset, muut palveluntuottajan toimialueen kunnat ja muut yhteistyötahot tarjoavat sovittelutilat palveluntuottajan käyttöön maksutta.

Todettiin, että palvelu on viety lähelle asiakkaita toimeksiantosopimuksen mukaisesti. Myös palaute paikallisilta poliisi- ja syyttäväviranomaisilta on ollut myönteinen palvelun helposta saatavuudesta.

Sovittelun järjestäminen alueella:

Toimeksisaajan edustajat selvittivät, miten sovittelupalvelun sisältö ja laatu ovat toteutuneet uuden toimeksiantosopimuksen mukaisesti.

Palvelun sisältö:

Palvelun tilastotiedot: Palveluun liittyvät tilastotiedot on ilmaistu palveluntuottajan vuoden 2013 toimintakertomuksessa, liitteessä nro yksi (1). Todettiin, että vuosittaista tilastoverailua ei ole, sillä 1.1.2013 palveluntuottajan toimi alue on laajentunut.

Hallinto-oikeuden kanteluja vuonna 2013 on ollut yksi ja vuonna 2012 yksi, joka on siirretty ministeriöön. Tästä jutusta ei ole vielä kantelijalle annettu vastausta.

Todettiin, että vapaaehtoisten sovittelijoiden kanteluja palveluntuottajasta ei ministeriöön ole tehty. Henkilöstön ja sovittelijoiden välisiä erimielisyyksiä ei ole ollut ja henkilöstön toiminnasta vapaaehtoiset eivät ole tehneet muistutuksia eivätkä kanteluja.

Todettiin myös, että sovittelijoiden toisistaan antama palaute on käsitelty sovittelutoimistossa ohjaajien ja tarvittaessa myös esimiehen kesken.

Yhteistyö:

Todettiin, että poliisi ja syyttäväviranomaisten kanssa vuosittain järjestetään ns. sovittelun starttipalaveri, jonka alueen syyttäjä kutsuu koolle. Palveluntuottaja on myös järjestänyt kullakin alueen poliisilaitoksella sovitteluinfot.

Todettiin, että muiden viranomaisten kanssa, koulu- ja sosiaaliviranomaisten kanssa lasten ja nuorten sovitteluissa sekä lähisuhdeväkivaltasovittelussa tehdystä yhteistyöstä on kuvaus liitteenä 1 olevassa toimintakertomuksessa.

Todettiin, että sovitteluun liittyviä lastensuojeluilmoituksia on tarvittaessa tehty sekä tekijän että uhrin osalta.

Todettiin, että vakuutusyhtiöiden kanssa lasten ja nuorten jutuissa tehdään yhteistyötä ns. regressio-oikeuteen perustuvan vakuutusyhtiön saatavan perinnässä. Aluehallintoviraston taholta palveluntuottajaa ohjeistettiin ko. juttujen tilastoimiseksi riita-asiana. Lisäksi muusta yhteistyöstä todettiin, että toisten sovittelutoimistojen kanssa tarvittaessa järjestetään ns. puhelinsovitteluja uhrin ja tekijän asuinpaikkojen mukaan.

Tiedotus:

Toimeksiantosopimuksessa toimeksisaajan velvollisuutena on aktiivisesti tiedottaa sovittelumahdollisuudesta alueen asukkaille ja yhteistyöviranomaisille käyttäen mahdollisuuksien mukaan eri tiedotuskanavia.

Todettiin, että palveluntuottajalla on omat netti-sivut. Sovittiin, että palveluntuottajan netti-sivulle lisätään linkki aluehallintoviraston sovittelupalvelun järjestämisestä kertovalle sivustolle. Lisäksi todettiin, että palveluntuottaja on pyytänyt myös alueensa kuntien internet - sivustoille tiedot sovittelusta ja myös linkit sovittelutoimiston sivuille. Sovittiin, että toimisto tarkistaa ovatko kaikki sopimuskunnat laittaneet sivustoilleen ko. tiedon.

Todettiin, että Vantaan viestintäpäällikkö hoitaa myös sovitteluun liittyvää tiedotusta. Paikallisiin tiedottajiin tiedottaminen tapahtuu sovittelupalvelussa oleviin tapahtumiin peruskurssi ym. tilaisuuksiin. Todettiin, että myös toimisto tarvittaessa hoitaa yhteyksiä paikallisiin tiedottajiin. Lisäksi todettiin, että ns. Some- työryhmässä on mukana kaksi työntekijää. Lisäksi sovittelutoimistossa mietitään, kuinka sovittelu voisi olla mukana sähköisessä, sosiaalisessa mediassa.

Palvelun liikkuvuus ja saavutettavuus:

Toimeksiantosopimuksen mukaan toimeksisaajan tehtävänä on vastaa siitä, että sovittelua on saatavilla tasapuolisesti ja häiriöttä koko sopimuksen voimassaoloajan.

Todettiin, että sovitteluja on ollut päivällä. Lisäksi todettiin, että sovittelut keskittyvät ilt-aikaan ja niitä kaikista sovittelutapaamisista on noin 70 – 80 %. Kesäaikana mm. asiakkaiden lomista johtuen juttuja on myös enemmän päiväaikaan. Palvelun toimeksisaajan toimesta voidaan sovittaa myös viikonloppuisin.

Todettiin, että sovittelujen ns. läpivirtausajasta, että jutun saapuminen toimistoon ja sovittelun käynnistyminen vei keskimääri 15 päivää. Koko käsittelyaika aina jutun päättymispäivään vei keskimäärin 41 päivää. Tähän aikaan ei sisälly jutun seurantaan tarvittava aika.

Sovittelutoimiston toimitilat:

Toimeksiantosopimuksessa todetaan, että palvelujen asianmukaisen saatavuuden turvaamiseksi toimeksisaaja ylläpitää tällä toimialueella vähintään yhtä toimipaikkaa, joka sijaitsee Vantaalla.

Todettiin, että toimitilat ovat palveluntuottamisen ja sen henkilöstön työskentelyn kannalta asialliset ja esteettömät. Tiloissa on myös toimintaan tarvittavat kokous- ja neuvottelutilat. Lisäksi todettiin, että tarvittaessa sovitteluun on mahdollista saada myös kiertävä vartija takaamaan sovittelu-tilanteen turvallisuuden. Todettiin, että myös joitakin juttuja, noin viisi / vuosi on sovittelu poliisilaitoksen tiloissa.

Lisäksi todettiin, että myös alueelliset sovittelutilat on pyritty saamaan ympäristöön, jossa on myös muuta toimintaa.

Palvelun saatavuuden varmistaminen:

Toimeksiantosopimuksen mukaan toimeksisaaja vastaa siitä, että sovittelua on saatavilla alueellisesti tasapuolisesti ja häiriöttä koko sopimuksen voimassaoloajan, myös sairaus- ja vuosilomien sekä muiden poissaolojen aikana ja henkilöstön vaihtuessa.

Todettiin, että toimisto on auki klo 8:15 – 16:00 virka-aikana siihen liittyvien liukumien puitteissa. Päivystys on ma –to 10.00 – 18:00, pe 9:00 – 14:00. Todettiin, että sairaus ym. lyhyiden poissaolojen aikana päivystys hoitaa myös poissaoloihin liittyviä sovittelujuttuja.,

Todettiin, että kesäaikana sovittelutoimisto voi olla kiinni. Tieto kiinniolosta tulee antaa palvelun asiakkaille, yhteistyötahoille ja aluehallintovirastolle. Lisäksi asiakkaille, yhteistyötahoille ja aluehallintovirastolle tulee antaa tieto siitä, kuka vastaa sovittelupalvelun tuottamisesta toimiston kiinnioloaikana. Todettiin, että toimisto on normaalisti avoinna myös kesäkuukausina.

Sovitteluun ohjautuvien asioiden määrä:

Toimeksiantosopimuksessa palveluntuottajan tulostavoitteeksi on asetettu 20 -30 juttua / 10 000 asukasta kohti. Tulostavoitteessa huomioidaan alueen rikollisuuden nousu- ja laskusuuntainen kehitys.

Käydään läpi vuosien 2012 ja 2013 tehokkuusluvut. Alueen valtionkorvauksen ennakon laskentaperusteena ollut asukasluku vuonna 2012 oli 200 055 asukasta, vuonna 2013 yhteensä 495 851 ja vuonna 2014 499936 asukasta. Sovittelujuttujen määrä vuonna 2012 oli yhteensä 485 juttua vuonna 2013 juttuja oli 726 juttua.

Todettiin seuraavat tehokkuusluvut: tehokkuusluku vuonna 2012; 400 -600, juttuja ollut 485 ja vuonna 2013, 990 – 1485 juttua, juttuja oli 726

Aluehallintoviraston taholta todettiin, että muihin palveluntuottajiin verrattuna ko. tehokkuusluku mm. vuonna 2013 on ollut hyvä. Aluehallintoviraston taholta tehokkuuslukujen laskentaperustetta ylä- ja alarajaa ei muuteta, sillä mm. alarajan saavuttamiseen alueen kaikilla palveluntuottajilla on henkilöstöresurssien mukaiset mahdollisuudet, mikäli palveluun liittyvä juttuvirtaus muilta viranomaisilta saadaan alueellisesti ja valtakunnallisesti yhdenmukaiseksi. Todettiin, että palveluntuottaminen on ensisijainen tehtävä ja siihen liittyvää tehokkuuslukua aluehallintovirasto seuraa koko toimialueellaan yhdenvertaisesti.

Palvelun muu sisältö, (valtakunnallinen ja kansainvälinen toiminta):

Todettiin, että sovittelun esimies Terttu Mehtonen aloittaa varsinaisena jäsenenä rikos- ja riita-asioiden neuvottelukunnassa.

Sovittelussa toimivien henkilöiden määrä, kelpoisuus ja koulutus, toimenkuvat, sivutoimet ym. tehtävät:

Toimeksisaaja sitoutuu tämän sopimuksen perusteella järjestämään sovittelua toimialueellaan siten, että sen antamisesta vastaa vähintään 7,5 (seitsemän ja puoli) kokopäivätoimista sovittelusta vastaavaa henkilöä, joista 1 (yksi) vastuuhenkilö, 6 (kuusi) ohjaajaa ja 1 (yksi) puolipäiväinen toimistos sihteeri. Yksinomaan valtion korvauksella palkatun henkilöstön työnkuvaan voidaan sisällyttää vain sovittelulain 1 §:n mukaisia tehtäviä.

Lisäksi toimeksiantosopimuksessa toimeksisaaja on sitoutunut huolehtimaan siitä, että sovittelutoimintaan palkatulla ja siihen osallistuvalla henkilöllä on mahdollisuus osallistua ammattitaitoa kehittävään koulutukseen ja työnohjaukseen.

Todettiin, että palveluntuottajan henkilöstö on toimeksiantosopimuksen mukainen. Sovittelu palvelussa on seuraava henkilöstö: Sovittelun esimies, osa-aikainen toimistosihteeri ja kuusi sovitteluohjaajaa.

Tarkistettiin, että henkilöstö omaa sovittelulain mukaiset pätevyydet.

Kokouksessa on annettu aluehallintovirastolle kopiot henkilöstön toimenkuvista. Lisäksi sovittiin, että ne lähetetään sähköisenä ylitarkastaja Sirkka-Liisa Siltalan sähköpostiosoitteeseen.

Aluehallintovirastossa katsotaan, että tehtäväkuvat vastaavat toiminnalle asetetut vaatimukset ja tarvittaessa palaa asiaan mahdollisten lisäselvitysten muodossa. Alustavasti asiaan liittyvässä keskustelussa on jo tullut esille, että kaikkien työntekijöiden toiminta toimenkuvien myötä on keskittynyt vain sovittelupalvelun ja lain 1015/2005 mukaisiin tehtäviin.

Terttu Mehtonen

12.2.-13.2. Sovittelupalvelun valtakunnallinen täydennyskoulutus: osaamista sovittelupalvelun johtamiseen

20.3.-21.3. Arvot ja visio sovittelutoiminnan perustana

11.6. Perheasioiden sovittelun kehittäminen

13.11.-14.11. Sovittelupalvelun valtakunnallinen täydennyskoulutus: Visio, toiminta-ajatus ja arvopäivä (1. päivä), Yhteistä uutta sovitteluun oppien ja neuvotellen (2. päivä)

Minna Autere

14.5.-15.5. Sovittelupalvelun yhteistyö ja siihen liittyvät haasteet, POLAMK

7.9.-8.9. Ruotsinkieliset sovittelupäivät

Suvi Komu

16.4. Ajankohtaista tutkimustietoa sovittelusta

14.5.-15.5. Sovittelupalvelun yhteistyö ja siihen liittyvät haasteet, POLAMK

27.8.-29.8. Sovittelupalvelun visio, toiminta-ajatus ja arvot sekä sovittelijoiden koulutuksen kehittäminen – laivaseminaari

Sirpa Lassila

16.4. Ajankohtaista tutkimustietoa sovittelusta

27.8.-29.8. Sovittelupalvelun visio, toiminta-ajatus ja arvot sekä sovittelijoiden koulutuksen kehittäminen – laivaseminaari

13.11.-14.11. Sovittelupalvelun valtakunnallinen täydennyskoulutus: Visio, toiminta-ajatus ja arvopäivä (1. päivä), Yhteistä uutta sovitteluun oppien ja neuvotellen (2. päivä)

Lilli Lindberg

12.3.-13.3. Ohjaajamenetelmäkoulutus II, ensimmäinen osio

14.5.-15.5. Sovittelupalvelun yhteistyö ja siihen liittyvät haasteet, POLAMK

19.11.-20.11. Ohjaajamenetelmäkoulutus II, toinen osio

Maija Saarinen

12.3.-13.3. Ohjaajamenetelmäkoulutus II, ensimmäinen osio

14.5.-15.5. Sovittelupalvelun yhteistyö ja siihen liittyvät haasteet, POLAMK

7.9.-8.9. Ruotsinkieliset sovittelupäivät

19.11.-20.11. Ohjaajamenetelmäkoulutus II, toinen osio

Tiina Snellman

14.5.-15.5. Sovittelupalvelun yhteistyö ja siihen liittyvät haasteet, POLAMK

27.8.-29.8. Sovittelupalvelun visio, toiminta-ajatus ja arvot sekä sovittelijoiden koulutuksen kehittäminen – laivaseminaari

19.11.-20.11. Ohjaajamenetelmäkoulutus II, toinen osio

Henkilöstön sivutoimet ja muut sovittelupalveluun liittyvät alueelliset ja valtakunnalliset tehtävät

Todettiin, että henkilöstöllä ei ole sivutoimia. Todettiin sovittelun esimiehen jäsenyys valtakunnallisessa rikos- ja riita-asian neuvottelukunnassa. Lisäksi todettiin, että muulla henkilöstöllä ei ole mitään sovittelupalveluun liittyviä alueellisia, valtakunnallisia luottamus - ym. tehtäviä.

Sovittelussa toimivat vapaaehtoiset, heidän ohjaus ja koulutus:

Toimeksiantosopimuksen mukaan toimeksisaaja on velvollinen järjestämään perus- ja jatkokoulutusta ja täydennyskoulutusta vapaaehtoisille sovittelijoille.

Todettiin, että palveluntuottajalla on vapaaehtoisia sovittelijoita yhteensä 127 henkilöä, joista 118 sovitteli vuonna 2013. Vapaaehtoisten sovittelijoiden rekrytoinniksi vuonna 2013 järjestettiin syksyllä uusi peruskurssi. Vapaaehtoisten koulutus ja muu toiminta on raportoitu aluehallintovirastolle palveluntuottajan toimintakertomuksessa, joka on liitteellä nro 1. Lisäksi todettiin, että palveluntuottajalla on 40 lähisuhdeväkivaltaa sovittelevaa vapaaehtoista sovittelijaa.

Edelleen todettiin, että vapaaehtoisten toiminnan ohjaus tapahtuu juttujen yhteydessä. Kun juttu laitetaan jakoon, siihen liittyvät asiat mm. vakuutusasiat, sopimustekniset asiat, perheeseen liittyvät asiat käydään vapaaehtoisten sovittelijoiden kanssa läpi. Lisäksi vapaaehtoisille sovittelijoille on järjestetty sovittelun jälkeen työnohjauksellinen ns. purkukeskustelu. Tässä keskustelussa, joka toimii myös työnohjauksellisesta näkökulmasta, sovittelijoita kannustetaan myös yhteiseen kahdenkeskisen palautekeskusteluun. Lisäksi on aloitettu vantaalaisten sovittelijoiden vuositapaaminen, jossa sovitteli tulee keskusteluun, minkä tapaamisen keskustelurunko on yhteisesti sovittu. Keskustelun teemoja ovat sovittelun periaatteet ja käytäntö, sovittelijan henkinen huolto, yhteistyö toimiston kanssa, palautteet toimistolle, toimiston käytännöt mm. Lisäksi kaikkien koulutusten yhteydessä tapahtuu sovittelijoiden ohjausta, kun läpikäydään erilaisia sovitteluja ja niihin liittyviä tilanteita. Lisäksi on kartoitettu sovittelijoiden toiveita ja niitä on myös toiminnassa huomioitu esim. sovittelun käynnistäjä – sovittelun kaveri seurannan menetelmän käyttöönotto saadun palautteen pohjalta.

Lisäksi todetaan, että jos palaute vapaaehtoisilta sovittelijoilta tulee, niin se välitetään kaikille ohjaajille mahdolliseen käyttöön

Tulevaisuudessa kiinnitetään myös huomiota vapaaehtoisen toiminnassa sovittelun edellytysten seuraamista koko sovitteluistunnon ajan ja siihen liittyviin vapaaehtoisen toimiin sovitteluistunnossa.

Sovittelupalvelun valtionkorvauksen maksaminen ja käyttö:

Toimeksiantosopimuksessa on sovittu, että sovittelutoiminnan järjestämisestä aiheutuvat kustannukset korvataan valtion varoista. Valtion varoista maksettavan korvauksen yhteismäärä vahvistetaan vuosittain valtion talousarviossa. Palveluntuottajalle maksettavan valtion korvauksen ennakon perusteena on sopimuksen allekirjoituksen hetkellä toimialueen asukasluku, pinta-ala ja rikollisuustilanne varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltäneen vuoden lopussa.

Aluehallintovirasto on maksanut palveluntuottajalle korvauksen ennakkona kuukausittain kuukauden 11 päivään mennessä. Arvioitu ennako vuonna 2013 oli 492 126 euroa. Tulevana vuonna ennako, mikä määräytyy sovittelulain 12 §:n mukaisesti on 494 209 euroa

Lisäksi aluehallintovirasto vahvistaa vuosittain päätöksellään palveluntuottajan saaman lopullisen korvauksen, joka on enintään sovittelutoiminnan järjestämisestä aiheutuneiden todellisten kustannusten suuruinen.

Todettiin aluehallintovirastossa palveluntuottajan vuoden 2014 valtionkorvauksen ennakon suuruudeksi vahvistetun 494 209 euroa. Todettiin, että palveluntuottaja antaa vuoden 2013 valtionkäytön korvauksesta tilityksen 31.3.2014 mennessä.

Todettiin, että palveluntuottajan hankinnoista on kaupungin ohjeet ja hankintojen kilpailutus tapahtuu kaupungin organisaation kautta.

Valtionkorvauksen takaisinperintä:

Toimeksiantosopimuksessa määritellään, että toimeksisaaja on velvollinen maksamaan valtion varoista maksetut korvaukset takaisin joko osaksi tai kokonaan, mikäli toimeksisaaja ei ole täyttänyt sopimuksen mukaisia velvoitteita ja eikä kehotuksen saatuaan ole korjannut menettelyään tai korvaukset on maksettu olennaisesti väärin perustein taikka korvauksen saaja on antanut korvauksen maksamiseen olennaisesti vaikuttaneita virheellisiä tietoja tai menetellyt vilpillisesti tai muutoin menetellyt valtionavustuslain (688/2001) 21 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Todettiin, että vuonna 2012 valtionkorvauksen takaisinperintään ei ole ollut aihetta, vaan lisäkorvaustarve on ollut 43 809 euroa.

Arvioitiin, että vuodelle 2013 annettu ennakko on ollut riittävä ja siihen liittyvä mahdollinen palautus tuloutetaan tulevan selvityksen yhteydessä aluehallintovirastolle.

Sovittelupalvelun korvausta koskevan selvityksen antaminen ja korvauksen palautus ja uudelleen jakaminen:

Toimeksiantosopimukseen on kirjattu, että palveluntuottaja antaa vuosittain aluehallintovirastolle edeltävää varainhoitovuotta koskevan selvityksen sovittelutoiminnan järjestämisestä aiheutuneista kustannuksista maaliskuun loppuun mennessä. Palvelujentuottaja palauttaa käyttämättä jääneen osan enakkona maksetusta korvauksesta.

Valtionkorvauksen palautumisesta ja uudelleen jakamisesta säädetään tarkemmin sovittelulain 12 a §:ssä sekä rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta annetun asetuksen 5 a §:ssä.

Todettiin edelleen, että vuoden 2013 valtionkorvauksen käytön selvitys annetaan maaliskuun loppuun mennessä. Selvitykseen liittyvä toimintakertomus on tämän muistion liitteenä. Valtionkorvauksen käyttöön liittyvä tilinpäätös, THL:lle toimitetut palvelun tilastotiedot, ja palvelun tuottajan sovittelupalvelua koskeva toimintasuunnitelma vuodelle 2014 annetaan tulevan selvityksen yhteydessä.

Sovittelun tilastotiedot:

Toimeksiantosopimuksessa todetaan, että toimeksisaaja on velvollinen antamaan Terveystieteiden tutkimuskeskuksen laitokselle valtakunnallisen rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden neuvottelukunnan määrittelemät tilastoluvut.

Todettiin, että THL:lle toimitettavat tilastotiedot annetaan valtionkorvauksen selvityksen yhteydessä. Palvelun seurantaan laaditut omat tilastotiedot on liitteessä nro1. Todettiin, että sovittelutoimisto ei saa sovittelimistaan jutuista syyttämättäjäättämispäätöksiä eikä tietoa, eteneekö juttu sovittelun

jälkeen poliisilta syyttäjälle. Todettiin yhdessä, että tätä sovitteluun liittyvää sovittelun vaikuttavuutta kuvaavaa tietoa tulisi saada tulevaisuudessa valtakunnallisesti yhdenmukaisesti poliisin ja syyttäjän tietojärjestelmistä.

Lisäksi todettiin, että suuria korvausvaatimuksia koskevista sovittelujutuista on tarvittaessa pyydetty kärjäoikeuden päätökset sovittelussa tehtyjen arvioiden ja niistä oikeudessa tuomittujen korvausten vertailemiseksi.

Palvelun kaksikielisyys

Toimeksisaajan tulee huomioida kielilain vaatimukset. (Viite: kielilaki 423/2003)

Todettiin, että palveluntuottaja voi antaa palvelua kielilain vaatimusten mukaisesti.

Sopimuksen voimassaolo

Todettiin, että sopimus on 1.1.2013 lähtien ollut voimassa toistaiseksi. Toimeksiantosopimuksessa mainitaan, että sopimusta voidaan tarvittaessa muuttaa tai tarkentaa yhteisen tahdon mukaisesti sovittelulakiin ja sen pohjalta annettuihin säädöksiin ja muihin ohjeisiin liittyvien mahdollisten muutosten myötä. Sovittiin, että toimeksiantosopimus päivitetään seuraavilta osin:

1. Sopimuksessa olevat osoitetiedot aluehallintoviraston osalta päivitetään.
2. Sopimuksen kohta toimialue ja paikat: Poistetaan maininta alue 2 ja kirjoitetaan se muotoon: Sopimuksen kohteena on Etelä-Suomen aluehallintoviraston hallintoalueelle määritelty toimialue, johon kuuluvat seuraavat kunnat: Vantaa, Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Nurmijärvi, Tuusula, Askola, Lapinjärvi, Loviisa, Pornainen, Porvoo ja Sipoo.
3. Lisätään uusi kohta **Sovittelupalvelussa syntyneiden asiakirjojen arkistointi**: Palveluntuottaja noudattaa toiminnassaan arkistolakia. Palveluntuottaja käsittelee ja arkistoi palveluntuottamisessa syntyneet asiakirjat ko. lakia ja tarvittaessa aluehallintoviraston antamien ohjeita noudattaen.
4. Aluehallintoviraston osalta tarkistetaan sopimuksen allekirjoittajat aluehallintoviraston organisaatiomuutoksen mukaiseksi. Palvelun toimeksisaajan toimeksiantosopimuksen allekirjoittaja on Perhepalvelujen johtaja Mariitta Pesonen.
5. Tarkennetaan kohta **Ammattihenkilöstön rikostaustan selvittäminen**: Palveluntuottajan tulee selvittää kulloinkin voimassaolevan lain säännösten mukaisesti sovittelupalvelun tuottamiseen osallistuvan henkilöstön kelpoisuus toimia lasten ja nuorten parissa.

Riitojen ratkaisu

Todettiin, että toimeksiantosopimuksessa on määritelty menettely mahdollisten riitojen ratkaisemisessa. Todettiin, että sopimuksesta johtuvia erimielisyyksiä ei ole ilmennyt.

Palvelun yhteyshenkilöt

Todettiin, että yhteyshenkilöinä toimivat palveluntuottajan puolelta sovittelun esimies (johtaja) Terttu Mehtonen ja palvelun toimeksiantajan puolelta ylitarkastaja Sirkka-Liisa Siltala.

A. Tarkastettiin lisäksi seuraavat asiat:

Henkilöstön työajan seuranta: Palvelun henkilöstöllä on sähköinen työajan seuranta.

Valtionkorvauksella tehtyt ulkomaanmatkat: Todettiin, että ulkomaanmatkoja ei ole ollut. Palvelun toimeksisaajan henkilöstö on osallistunut vuonna 2013 aluehallintoviraston järjestämään täydennyskoulutuksen yhteydessä pidettyyn laivaseminaariin. Henkilöstön matkamääräykset

kulkevat sovittelun esimiehen Terttu Mehtosen kautta ja hänen matkamääräyksistä päättää palvelupäällikkö Virve Flinkkilä.

Sovittelutoimiston tiedonanto sovittelun kulusta ja lopputuloksesta, laki 1015/2005, 16 §,

kohta: Todettiin, että sovittelutoimiston käytännön mukaan sopimus (asianomaisen suostumuksella) lähetetään aloitteentekijälle (poliisi- tai syyttäväviranomaiselle) saatekirjeen kanssa. Kirjeeseen kirjataan maininta siitä, jos sovittelussa on ilmennyt jotain oleellista tietoa mikä on vaikuttanut sovitteluun ja sen lopputulokseen. Lisäksi ilmoitetaan sopimuksen seuranta-aika. Todettiin, että ko. asiassa sovittelutoimisto toimii lain 1015/2005 edellyttämällä tavalla

Oman toiminnan seuranta ja siinä käytettävät arvioinnin menetelmät: Todettiin, että sovittelutoimistossa on seuraavanlaisia menettelytapoja:

1. säännöllisin väliajoin juttupalaverit ohjaajan työn alla olevista jutuista
2. seurataan juttujen jakoa sovittelijoille
3. seurataan sovittelijoiden osallistumista erilaisiin tilaisuuksiin
4. arvioidaan ja tehdään työtä tiimeissä ja suunnittelupalavereissa
5. työssä on jatkuva esimiehen konsultointi ja ohjaus
6. työntekijöille on järjestetty työnohjaus
7. vapaaehtoisilla sovittelijoilla on mahdollisuus palautekeskusteluihin ja työnohjaukseen
8. järjestetään palkatuille työntekijöille (vapaaehtoisille sovittelijoille) suunnittelu- ja kehittämispalaverit noin kaksi kertaa vuodessa
9. palvelua seurataan tilastoluvuin
10. vapaaehtoistoiminnan seuranta on järjestetty erilaisin menetelmin: mm. excel-tau-lukoiden avulla seurataan sovittelijoiden juttujen jakamista tasapuolisuuden noudattamiseksi sekä lisäksi heidän työnsä seuraamiseksi.

Henkilöstön johtaminen ja ohjaaminen Todettiin, että palvelun henkilöstöllä on vuosittaiset kehityskeskustelut. Lisäksi sovittelutoimistossa työtä tehdään tiimeissä ja näin saadaan tukea ja apua työtovereilta. Lisäksi sovitteluun liittyvissä jutuissa henkilöstöllä on myös tarvittaessa mahdollisuus sovittelun esimiehen jatkuvaan ohjaukseen ja konsultointiin.

Sovittelutoimiston asiakirjojen säilytys Todettiin, että salassa pidettävät asiakirjat, arkistot ja työn alla olevat asiakirjat säilytetään lukollisissa kaapeissa. Vapaaehtoisille annettujen juttujen paperit / esitutkimusmateriaali lähetetään vapaaehtoiselle sovittelijalle postitse. Lisäksi vapaaehtoista sovittelijaa on ohjeistettu ko. aineiston salassapidosta ja ohjattu myös palauttamaan saamansa paperit toimistolle sovittelun jälkeen toimiston antamassa palautuskuoressa.

B. Loppukeskustelu tarkastus- ja valvontakäynnistä

Todettiin, että tarkastuskäynnin yhteydessä ei ole noussut esille mitään palveluntuottamiseen liittyviä epäkohtia tai puutteita. Todettiin myös, että tarkastuskäynti on sujunut hyvässä yhteistyössä. Lisäksi tarkastuskäynnistä laadittava muistio on hyvää aineistoa palvelun toimeksisaajalle. Se antaa mahdollisuuden koko henkilöstölle käydä nyt tarkastuskäynnillä todetut asiat yhdessä läpi toimintaa edelleen vahvistaen ja tukien.

C. Tarkastuskäynnin Jälkitoimet

Todettiin yhdessä, että tarkastuskäynnillä ei ole ilmennyt sellaisia palvelun tuottamiseen liittyviä toimenpiteitä, joihin tulisi valvontatoimenpitein palata.

Aluehallintoviraston taholta todettiin, että toimeksisaaja on tuottanut sovittelupalvelua erittäin hyvin ja vastuuntuntoisesti.

Tarkastuskäynti on sujunut hyvässä yhteisymmärryksessä kaikilta palvelun tuottamiseen ja palvelun järjestämiseen liittyvissä tarkastuksen yhteydessä esillä olevissa asioissa.

Tarkastuskäyntiin liittyviä jatkotoimenpiteitä ei ole.

Sirkka-Liisa Siltala
ylitarkastaja

Tiedoksi: Yksikön päällikkö Leena Kirmanen